

Пояснювальна записка
до проєкту рішення обласної ради
«Про Комплексну обласну програму підтримки сім'ї, забезпечення
гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року»

Актуальність розроблення Комплексної програми підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2025 року (далі – Комплексна програма) зумовлена необхідністю забезпечення в суспільстві підвищення престижу сім'ї та утвердження пріоритетності сімейних цінностей; забезпечення оптимальних умов для народження та повноцінного виховання дітей у сім'ї; зниження поширеності домашнього насильства та насильства за ознакою статі, розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі відповідно до міжнародних стандартів та Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»; підвищення поінформованості суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуації торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги з метою формування навичок безпечної поведінки у населення; підвищення рівня поінформованості широких верств населення про європейські цінності та стандарти щодо верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод, забезпечення гендерної рівності та подолання дискримінації в усіх її формах та проявах.

Комплексну програму розроблено відповідно до Конституції України, Сімейного кодексу України, законів України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Указу Президента України від 21.09.2020 № 398/2020 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства», Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2018 № 273, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 471, розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2018 року № 634-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок до восьмої періодичної доповіді України про виконання Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок на період до 2021 року».

Метою Комплексної програми є створення правових і соціальних умов для належного розвитку сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, створення умов впровадження гендерних підходів в усі сфери життєдіяльності суспільства.

Досягнення мети передбачається шляхом:

- забезпечення системної та комплексної політики у сфері підтримки сім'ї, спрямованої на створення умов для зміцнення інституту сім'ї та виконання нею своїх соціально-демографічних функцій;
- здійснення заходів, спрямованих на підвищення престижу сім'ї, популяризацію традиційних сімейних цінностей та родинних традицій, у тому числі сприяння поліпшенню умов для повноцінного їх функціонування, виховання та всебічного розвитку дітей;
- налагодження ефективної системи підготовки молоді до подружнього життя, пропагування авторитету шлюбу;
- забезпечення ефективної координації діяльності усіх суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на регіональному та місцевому рівнях;
- формування у суспільстві нульової толерантності до насильства та посилення готовності протидіяти його проявам, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед дітей, усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини;
- забезпечення постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, незалежно від віку та стану здоров'я, доступності до комплексних послуг, орієнтованих на їхні потреби у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених чинним законодавством;
- організація фахової підготовки кадрів з питань запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, дітей, надання допомоги постраждалим від домашнього насильства;
- посилення координації роботи з виявлення та ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на регіональному та місцевих рівнях, забезпечення розгляду питань протидії торгівлі людьми на засіданнях міжвідомчих рад з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми всіх рівнів;
- проведення превентивних заходів та інформаційної роботи із залученням громадських організацій, засобів масової інформації для підвищення рівня усвідомлення проблеми торгівлі людьми, сприяння самоідентифікації постраждалих осіб та обізнаності населення;
- забезпечення належного захисту та надання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми;
- забезпечення систематичної підготовки фахівців у сфері протидії торгівлі людьми;
- посилення інституційного механізму утвердження гендерної рівності;
- урахування гендерного компонента у місцевих програмах з урахуванням актуальних потреб регіону;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів (конференцій, засідань за «круглим столом», прес-брифінгів, навчальних семінарів та інших заходів) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- здійснення заходів, спрямованих на розвиток у жінок лідерських навичок для участі у прийнятті управлінських рішень та навичок провадження

підприємницької діяльності, особливо у жінок із сільської місцевості та жінок з особливими потребами;

Виконання Комплексної програми забезпечить:

- зниження рівня домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- здійснення захисту прав постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- підвищення фахового рівня фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що дасть змогу покращити якість надання послуг;
- підвищення рівня обізнаності населення у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, руйнацію негативних стереотипів та формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки та зростання ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;
- підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських організацій та об'єднань, інших юридичних осіб, які виконують різні функції у сфері протидії торгівлі людьми;
- підвищення рівня поінформованості населення регіону щодо шляхів уникнення ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми та можливостей отримання допомоги з метою формування у громадян навичок безпечної поведінки (інформаційними заходами щороку планується охопити 30 відсотків населення області);
- підвищення рівня професійної компетенції фахівців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
- забезпечення належного захисту та надання комплексної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, з урахуванням потреб окремих груп таких осіб;
- підвищення рівня соціальної та громадської активності жінок, збільшення рівня представництва жінок в органах місцевого самоврядування області різних рівнів при проведенні місцевих виборів;
- підвищення рівня участі жінок області у виборчих кампаніях;
- залучення громадськості до вирішення проблем впровадження державної гендерної політики в області, запобігання дискримінації за ознакою статі.

Комплексна програма розроблена з урахуванням пропозицій структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, громадських організацій, які здійснюють заходи у сфері підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Директор Департаменту сім'ї,
молоді та спорту облдержадміністрації

Андрій КУЖЕЛЬ